

## ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ՁԵՎ 5)

Հաշվետու ժամանակաշրջան՝ 2022թ երրորդ եռամսյակ

### Ծանոթագրություն 1. «Կորպորատիվ տեղեկատվություն»

«ՍԻԼ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՓԲԸ, մշտական գտնվելու և գրանցման հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Արամի 3 և 5, հեռախոս՝ (060) 54-00-00, e-mail: [info@silinsurance.am](mailto:info@silinsurance.am), URL: [www.silinsurance.am](http://www.silinsurance.am):

### Ծանոթագրություն 2. «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքեր»

1. Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

2. Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեք ի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով [բացառությամբ շինությունների, որոնք ներկայացվում են վերագնահատված գումարով]:

3. Ընկերության գործառնական արժույթը դա այն հինական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

4. Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

### Ծանոթագրություն 3. «Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփում»

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

### 3.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր

իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

## **Ճանաչում և չափում**

### *Համախառն ապահովագրավճարներ*

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

### *Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ*

Չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների պահուստ:

### *Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ*

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահ

ովագրավճարները ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակած վերաապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված վերաապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

### *Տեղի ունեցած պահանջներ*

Տեղի ունեցած պահանջները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից, հանած գույքի փրկումից և սուբրոգացիայից վերականգնումները: Պահանջները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

### *Տեղի ունեցած պահանջներում վերաապահովագրողների մասը*

Վերաապահովագրության պահանջները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական պահանջը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

### *Վերաապահովագրության միջնորդավճարից եկամուտ*

Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան վկայագրերի ուժի մեջ մտնելու կամ վերակնքման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայություններ:

### *Ձեռքբերման ծախսեր*

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները և բժշկական վճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է՝ կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

### *Ապահովագրության պարտավորություններ*

Ապահովագրության պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում և ապահովագրավճարները գանձվում են: Այս պարտավորությունները հայտնի

են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՛ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբրոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում: Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:

### *Վերաապահովագրություն*

Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկը իր սովորական գործունեության ընթացքում՝ բոլոր դասերի գծով: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրության գծով ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որ Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն:

### **3.2 Արտարժույթի փոխարկում**

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից զոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 սեպտեմբեր 2022	31 դեկտեմբեր 2021
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	405.65	480.14
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	396.08	542.01

### 3.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

### 3.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են կանխիկ դրամ և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

### 3.5 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

### **3.6 Ֆինանսական գործիքներ**

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. դեբիտորական պարտքեր, ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները:

#### **Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ**

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

#### **Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ**

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆինանսական ակտիվներ են ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչնոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

#### **Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ**

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Ընկերությունը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի

համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ ընկերությունն իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

### **3.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում**

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

#### **Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ**

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթից խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկումի ճանաչումից հետո առաջացող որևէ իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից կորստի որևէ հետագա հակադարձում ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման ամսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

#### **Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ**

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

### 3.8 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

#### Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանուն է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն անողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

#### Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժիմեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

### 3.9 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	5	20

Շենքեր	50	2
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5
Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողը և շինությունները արժեզրկվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարի հետո: Վերազնահատման հաճախականությունը կախված է արժեզրկված ակտիվների իրական արժեքում փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա արժեզրկված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա հետագա վերազնահատում է անցկացվում: Վերազնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների հոլդ դասի համար:

Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերազնահատումից վնասը. այս դեպքում վերազնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերազնահատումից աճը:

Վերազնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերազնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

### 3.10 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն: Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական



ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցողը նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ: (Համակարգչային ծրագրերի մշակման գծով ծախսերը (օրինակ դիզայն և նոր կամ նորացված ծրագրի թեստավորում) ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվներ, երբ Ընկերությունը կարողանում է ցուցադրել ոչ նյութական ակտիվի ստեղծման տեխնիկական հնարավորությունն այնպես, որ այն հնարավոր լինի վաճառքի կամ օգտագործման, իր մտադրությունը ստեղծելու ոչ նյութական ակտիվ և այն օգտագործելու կամ վաճառելու, իր ունակությունը օգտագործելու կամ վաճառելու ոչ նյութական ակտիվը, այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու հնարավոր տնտեսական օգուտներ, աշխատանքներն ավարտելու բավարար միջոցների առկայություն և դրանց հստակ գնահատում: Ծրագրային ապահովման գծով այլ ծախսերը ճանաչվում են դրանց ծագման պահին:

### **3.11 Ներդրումային գույք**

Ընկերությունը սուբբոզացիոն կարգով իր սեփականությանը անցած հողը վերադասակարգել է որպես ներդրումային գույք, որի չափման համար կիրառում է ինքնարժեքի մոդելը: Այն պահվում է հիմնականում գների տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

### **3.12 Պահուստներ**

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

### **3.13 Բաժնետիրական կապիտալ**

#### **Բաժնետիրական կապիտալ**

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

#### **Գնված սեփական բաժնետոմսեր**

Երբ Ընկերությունը գնում է Ընկերության բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

#### **Շահաբաժիններ**

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

## **Ծանոթագրություն 4. «Ձուտ ապահովագրավճարներ»**

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով ընկերությունը հավաքագրել է ապահովագրավճար	Համախառն ապահովագրավճարներ		Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	41 703	30 200	(16 986)	(5 702)
Առողջության ապահովագրություն	507 766	441 519		
Ցանաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	63 013	59 765	(19 095)	(19 082)
Օդանավերի ապահովագրություն	74 147		(64 149)	
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն	27 706	18 083	(5 317)	(4 663)
Գույքին հասցված այլ վնասներ		2		
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	60 655	55 859	(8 050)	(9 199)
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	991	668	(63)	(74)
Օդանավերի (նաև՝ բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	114 268		(113 433)	
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	17 331	11 279	(7 719)	(4 604)
Երաշխիքի տրամադրում	41 371		(29 463)	
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	42 769	32 856	(1 385)	(741)
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	789 556	676 301		
Աջակցության ապահովագրություն	16 471	10 548		
<b>ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ</b>	<b>1 797 747</b>	<b>1 337 080</b>	<b>(265 660)</b>	<b>(44 065)</b>

--	--	--	--	--

Դադարեցված պայմանագրերի գծով վերադարձված գումարներ ըստ դասերի	Դադարեցումից վերադարձված գումարներ		Դադարեցումից վերաապահովագրավճարի վերադարձ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(257)	(104)	35	16
Առողջության ապահովագրություն	(62 717)	(54 394)		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(2 661)	(1 801)	751	569
Օդանավերի ապահովագրություն	(4 256)			
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն		(209)		117
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(394)	(854)	121	145
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(2)	(17)	1	7
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(53 600)	(33 996)		
Աջակցության ապահովագրություն	(198)	(401)		
Երաշխիքի տրամադրում			4 941	
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	(110)	(127)		
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(440)	(2 486)		
<b>ԸՆԴՀԱՄԵՆՆՂ</b>	<b>(124 635)</b>	<b>(91 903)</b>	<b>5 849</b>	<b>854</b>

	Զուտ ապահովագրավճար	Զուտ վերաապահովագրավճար
--	---------------------	-------------------------

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
<b>Ընդամենը</b>	<b>1 673 112</b>	<b>1 245 177</b>	<b>(259 811)</b>	<b>(43 211)</b>

**Ծանոթագրություն 5. «Ներդրումային եկամուտ»**

Ներդրումային եկամտի աղբյուրը	Ներդրումային եկամտի մեծություն	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ժամկետային ավանդ	58 592	57 752
Պետական պարտատոմս	19 520	19 520
<b>Ընդամենը</b>	<b>78 112</b>	<b>77 272</b>

**Ծանոթագրություն 6. «Զուտ հատուցումներ»**

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով ընկերությունը վճարել է հատուցումներ	Համախառն հատուցումներ		Վերաապահովագրողներից ստացված հատուցումներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(156)			
Առողջության ապահովագրություն	(367 296)	(323 447)		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(57 300)	(33 282)	32 186	20 591
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն		(6 935)		5 548
Գույքին հասցված այլ վնասներ	(70 107)	(30 729)	63 096	27 657
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն		(160)		
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն				
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(23 303)	(2 811)	11 023	
Երաշխիքի տրամադրում	(409)		368	

Աջակցության ապահովագրություն	(229)	(239)		
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(457 336)	(386 416)		
<b>Ընդամենը</b>	<b>(976 136)</b>	<b>(784 019)</b>	<b>106 673</b>	<b>53 796</b>

	Կարգավորման ծախսեր		Կարգավորման ծախսերում վերաապահովագրողի մասնաբաժինը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Կարգավորման ծախսեր	(2 387)	(1 635)		
ՀՊԱ վերազնահատում	(5 919)	(5 349)		
Ներկայացված , սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	(40 692)	56 659	(77 641)	(52 219)
Այլ պահուստներ	(1 435)	17 181		
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված պահանջների պահուստ	(15 445)	7 709	(2 171)	(2 195)
Ծշգրտում հոդվածների վերադասակարգման աղյուսքում				

	Զուտ հատուցումներ		Զուտ վերապահատուցումներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
<b>Ընդամենը</b>	<b>(1 042 014)</b>	<b>(709 454)</b>	<b>26 861</b>	<b>(620)</b>

**Ծանոթագրություն. 8 «Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր»**

Այլ գործառնական և վարչական ծախսի աղբյուր	Այլ գործառնական և վարչական ծախսի մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Միջնորդավճարների գծով	(142 144)	(89 364)

ծախսեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութ.ակտիվների մաշվածություն և անորոշիզացիա	(13 394)	(13 425)
Հիմնական միջոցի օգտագործման իրավունքի մաշվածություն	(20 651)	(20 651)
Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	(31 194)	(4 332)
<b>Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր</b>	<b>(374 244)</b>	<b>(318 297)</b>
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(193 973)	(166 259)
Սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(1 238)	(1 531)
Փոխադրամիջոցների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(14 524)	(12 087)
Գրասենյակային ծախսեր	(1 566)	(1 057)
Անվտանգության ապահովման ծախսեր	(1 563)	(1 563)
Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(3 449)	(3 453)
Կապի և հաղորդակցության միջոցների գծով ծախսեր	(8 995)	(7 333)
Զփոխհատուցվող հարկեր, տուրքեր	(2 612 )	(3 327)
Բանկային ծառայությունների գծով ծախսեր	(5 762)	(5 460)
Այլ կառավարչական ծախսեր	(10 418)	(7 152)
Հիմնական միջոցների վարձակալության գծով ծախսեր	(7 849)	(9 879)
Գովազդի գծով ծախսեր	(1 423)	(3 310)
Ներկայացուցչական ծախսեր		
Անդամավճարների գծով ծախսեր	(17 838)	(19 007)
Ծախսեր կապված ուղիղ հատուցումների վերազնահատման և գործավարման հետ	(6 094)	(6 724)
ԱՄՄՊ վճար	(65 575)	(46 126)
Ծախսեր տույժերի ու տուգանքների գծով	(200)	(336)
Կարգավորման ծախսեր ԴՍԱ գծով	(10 751)	(6 857)
Այլ ծախսեր ապահովագրության գծով	(20 414)	(16 836)

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
--	------------------------	-------------------------------

Ֆինասական ծախսեր ներգրաված վարկերի և փոխառությունների գծով	(27 454)	(28 134)
Չկրած տոկոսային ծախսեր օգտագործման իրավունքի գծով	(931)	(3 030)
Ընդամենը	(28 385)	(31 164)

**Ծանոթագրություն 11 . «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»**

Ընկերության հաշվեկշռում առկա միակ ոչ նյութական ակտիվ ճանաչված համակարգչային ծրագիրը ամորտիզացվում է տասը տարի ժամկետով, գծային մեթոդով:

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապիտալներդ.	Ընդամենը	ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեք հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Սկզբնական արժեք	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Կուտակված ամորտիզացիա հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	71 745					71 745	ճանաչված ամորտիզացիա հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում
Ավելացում							Հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Օտարում							Հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	71 745					71 745	
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	71 745					71 745	
Ավելացում							
Օտարում							
Վերագնահատում*							
Արժեզրկում							

մ							
Վերագնահատումից նաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	71 745					71 745	
Կուտակված նաշվածություն	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	35 201					35 201	
Ավելացում	1 547					1 547	
Օտարում							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	36 748					36 748	
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	39 842					39 842	
Ավելացում	1 550					1 550	
Օտարում							
Վերագնահատումից նաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	41 392					41 392	
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Հաշվետու ժամանա-	30 353					30 353	



կաշրջանի վերջին							
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	34 997					34 997	

**«Հիմնական միջոցներ»**

	Շենքեր	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոց. օգտագործման իրավունք	Վարձ. հիմն. միջոց. գծով կապիտալների.	Ընդամենը
<b>Սկզբնական արժեք</b>	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	435 554	139 276	154 678	138 832	247 515	12 608	1 128 464
Ավելացում	4 945	2 175	30 000	1 284			38 404
Դուրսգրում							
Օտարում			30000				
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	440 499	141 451	154 678	140 116	247 515	12 608	1 136 868
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	441 599	148 370	154 678	151 078	247 515	12 608	1 155 848
Ավելացում	674	3 643		286			4 603
Դուրսգրում							
Օտարում							
Վերագնահատում *							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում ից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի	442 273	152 013	154 678	151 364	247 515	12 608	1 160 451

վերջին							
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	169 087	103 300	100 541	103 053	144 259	2 332	622 572
Ավելացում	1 833	3 000	4 380	1 987	20 651	157	32 008
Դուրսգրում							
Օտարում			21 261				21 261
Արժեզրկում							
Վերազնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	170 920	106 300	83 660	105 040	164 910	2 489	633 319
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	174 621	112 143	93 230	109 135	206 212	2 803	698 144
Ավելացում	1 852	2 993	4 629	2 215	20 651	157	32 497
Դուրսգրում							
Օտարում							
Վերազնահատում ից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	176 473	115 136	97 859	111 350	226 863	2 960	730 641
<b>Ձուտ հաշվեկշռային արժեք</b>							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	265 800	36 877	56 819	40 014	20 652	9 648	429 810
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	269 579	35 151	71 018	35 076	82 605	10 119	503 548

## Ծանոթագրություն 12. «Ներդրումային գույք»

1. Ընկերությունը ներդրումային գույքի չափման համար կիրառում է ինքնարժեքի մոդելը:

2. 1386 հազար դրամ արժեքով ներդրումային գույք հանդիսացող հողը վարձակալության տրված է, այն պահվում է հիմանականում գների տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

3. Հողի հետ կապված գործառնական ծախսեր հաշվետու ժամանակաշրջանում ընկերությունը չի կատարել:

**Ծանոթագրություն 13.. «Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներ»**

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներ/ փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	
	Հաշվեկշռային արժեք	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ/ժամկետային ավանդներ/	2 652 994	2 600 796
Կանխավճար շահութահարկի գծով	94 695	88 788
Ֆիզիկական անձանց տրամադրված փոխառություններ		
<b>Այլ ակտիվներ , ա/թ</b>	<b>60 923</b>	<b>54 513</b>
Կանխավճարներ մատակարարներին	40 563	28 036
Առհաշիվ գումարներ		
Կանխավճարներ այլ հարկերի և տուրքերի գծով	7 871	13 629
Այլ դեբիտորական պարտքեր	7 880	10 552
Կանխավճարված աշխատատարձ	4 609	2 296
Այլ ակտիվների գծով հատուկ պահուստ		

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներ/ վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	
	Հաշվեկշռային արժեք	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	735 294	786 804
ՀՀ պետական արժեթղթեր	29 146	
ՀՀ-ում Առևտրային կազմակերպության բաժնետոմսեր	35 000	35 000
<b>Ընդամենը</b>	<b>799 440</b>	<b>821 804</b>

**Ծանոթագրություն 14. «Վերաապահովագրական ակտիվներ»**

Վերաապահովագրական ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Զվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	317 199	155 213
Ներկայացված, սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների	168 786	64 041

պահուստ		
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված պահանջների պահուստ	18 825	11 557
<b>Ընդամենը</b>	<b>504 810</b>	<b>230 811</b>

**Ծանոթագրություն 16. «Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ»**

	Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ապահովադիրներից և միջնորդներից ստանալիք գումարներ	1 036 955	348 481
Վերաապահովագրողներից ստանալիք գումարներ հատուցումների գծով	169 884	36 541
Կանխավճարներ ուղիղ հատուցումների գծով	26 115	38 260
Հատուցումների գծով կանխավճարներ	64 253	71 822
Սուբրոգացիայի գծով	31 184	21 293
Ապահ.գծով ստանալիք գումարների հնարավոր կորուստների պահուստ	(51 520)	(30 596)
<b>Ընդամենը</b>	<b>1 276 871</b>	<b>485 801</b>

**Ծանոթագրություն 18. «Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ»**

Դրամական միջոցների աղբյուրը	Դրամական միջոցների մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դրամարկդ	1 658	1 535
Բանկային հաշիվներ	79 012	59 138
<b>Ընդամենը</b>	<b>80 670</b>	<b>60 673</b>

**Ծանոթագրություն 20. «Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորություններ»**

Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորության աղբյուր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	2 180 038	1 706 760
Պահանջների պահուստ	917 037	553 736
Այլ պահուստներ	10 862	4 535
<b>Ընդամենը</b>	<b>3 107 937</b>	<b>2 265 031</b>

**Ծանոթագրություն 21. «Կրեդիտորական պարտավորություններ ապահովագրության գծով»**

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ հատուցումների գծով	Չափվեաու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	22 488	30 774
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն		
Գույքին հասցված այլ վնասներ	13 302	
Առողջության ապահովագրություն	128 346	57 825
ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով		
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն		
Ընդհանուր պատասխանատվություն	50	
Աջակցության ապահովագրություն		
<b>Ընդամենը</b>	<b>164 186</b>	<b>88 599</b>

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ բրոքերային միջնորդավճարների գծով	Չափվեաու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	562	703
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	274	194
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	422	190
Օդանավերի ապահովագրություն	3 074	
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	267	366
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	362	13
Երաշխիքի տրամադրում	82	
Ընդհանուր պատասխանատվություն	526	117
<b>Ընդամենը</b>	<b>5 569</b>	<b>1 583</b>

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ դադարեցումների գծով	Չափվեաու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի	1 107	66

ապահովագրություն		
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	15	15
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	534	474
ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով	25 043	12 401
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	123	57
Աջակցության ապահովագրություն	109	109
Ընդհանուր պատասխանատվություն	91	
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	26	
Առողջության ապահովագրություն	8 859	2 410
<b>Ընդամենը</b>	<b>35 907</b>	<b>15 532</b>

Այլ կրեդիտորական պարտավորություններ (ուղիղ հատուցումների գծով)	5 291	4 092
Այլ կրեդիտորական պարտավորություններ (ԴՄԱ գծով)		

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստապահովագրության դասերի/ վերաապահովագրավճարների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	18 184	26 794
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	27 702	13 466
Օդանավերի ապահովագրություն	128 233	
Գույքին հասցված այլ վնասներ	78 217	
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	20 231	10 116
Երաշխիքի տրամադրում	31 092	
Ընդհանուր պատասխանատվություն	9 715	8 607
Ֆինանսական ապահովագրություն		21 257
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	17 927	4 688
<b>Ընդամենը</b>	<b>331 301</b>	<b>84 928</b>

Ծանոթագրություն 22. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորության աղբյուր	Չհաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
<b>Այլ պարտավորություններ, ա/թ</b>	<b>112 561</b>	<b>161 286</b>
Կրեդիտորական պարտավորություններ կենսաթոշակային կուտակային վճարների գծով	2 527	1 891
Կրեդիտորական պարտավորություններ եկամտային հարկի գծով	14 414	13 943
Կրեդիտորական պարտավորություններ ԱԱՀ գծով	7	6
Կրեդիտորական պարտավորություններ գույքահարկի գծով	90	
Կրեդիտորական պարտքեր ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	7	6
Կրեդիտորական պարտավորություններ դրոշմանիշային վճարների գծով	880	838
Կրեդիտորական պարտավորություններ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	8 108	1 685
Կրեդիտորական պարտքեր արձակուրդային պահուստի գծով	43 435	43 435
Արտաքին կրեդիտորական պարտավորություններ մատակարարներից	19 621	8 841
Կրեդիտորական պարտավորություններ վարձավճարներիի գծով	23 472	90 641

**Ծանոթագրություն 23. «Կապիտալ»**

ա) բաժնետոմսերի հայտարարված քանակ՝ 245.45 հազար հատ

բ) թողարկված և լրիվ վճարված բաժնետոմսերի քանակը՝ 245.45 հազար հատ

գ) յուրաքանչյուր բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10 հազար դրամ

դ) Այլ համապարփակ եկամուտ- 2021թ, հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

41 380 հազար դրամ – շենքի վերագնահատումից արժեքի աճ, որն արտացոլվել է այլ համապարփակ եկամտում

1 173 հազար դրամ - այլ հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճ(կապի միջոցներ,գույք և գրասենյակային սարքավորումներ,այլ հիմնական միջոցներ)

2.(29 741) հազար դրամ – վաճառքի համար մատչելի պարտատոմսերի բացասական վերագնահատման պահուստ

3.4 867- Ընկերության հիմնադրից ներգրաված ստորադաս փոխառության իրական արժեքի վերաչափումից այլ համապարփակ եկամուտ

զ) Այլ համապարփակ եկամուտ- 2022թ. հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

1.40 405 հազար դրամ – շենքի վերագնահատումից արժեքի աճ, որն արտացոլվել է այլ համապարփակ եկամտում

2. 1 027 - այլ հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճ (կապի միջոցներ,գույք և գրասենյակային սարքավորումներ,այլ հիմնական միջոցներ)

2.(45 620) հազար դրամ – վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի բացասական վերագնահատման պահուստ

3.4 867- Ընկերության հիմնադրից ներգրաված ստորադաս փոխառության իրական արժեքի վերաչափումից այլ համապարփակ եկամուտ

#### **Ծանոթագրություն 24. «Պայմանական պարտավորություններ և ակտիվներ»**

Ընկերությունը 30.09.22թ. դրությամբ ունի 453 000 հազար դրամի պայմանական պարտավորություն, որն իրենից ներկայացնում է ապահովագրական գործակալների անփութության հետևանքով առաջացող ապագա հնարավոր ռիսկերը, որոնք Ընկերությունը ստանձնել է համաձայն վերջիններիս հետ կնքված պայմանագրերի: 31.12.21թ.դրությամբ նույն ցուցանիշը կազմել է 432 000 հազար դրամ:

Գործադիր տնօրեն՝

Արմինե Մելքոնյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Լիլիթ Յովհաննիսյան